

PODACI O USTANOVU/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: Osnovna Škola „Veljko Vlahović“	Ime i prezime: Nadežda Čolić, nastavnik matematike
Mesto, opština: Novi Sad - Šangaj, Novi Sad	
Školska uprava: Novi Sad	
Opis primera dobre prakse IO	
Priča o Tanji	
Ključne reči: osnovna škola, socijalno nestimulativna sredina, matematika	
Opis obrazovne situacije učenika i okruženja	
<p>Tanja i njene dve sestre idu u 7. razred i ja sam im razredni starešina. One žive u petnaestčlanoj porodici na salašu, bez struje, vode, u jednoj prostoriji i bez kupatila. Majka je teško bolesna, ne radi nigde dok otac radi sezonske poslove. Tanja i njene sestre su posledjih mesec dana prinuđene da ostaju kući da čuvaju mlađu braću i sestre koji imaju 2, 4 i 6 godina, kuvaju i brinu se o kući, dok je otac sa majkom u bolnici. Prethodne dve godine Tanja je takođe mnogo izostajala iz škole, a saradnja sa ocem je bila jako loša. Sa celom porodičnom situacijom je upoznata služba Centra za socijalni rad. Od njih povremeno dobijaju jednokratnu novčanu pomoć, odeću i obuću dobijaju kroz organizovane akcije u školi i donacije ljudi dobre volje. Otac je tek ove godine dobio zdravstvene knjižice za decu, tako da sad dobijaju adekvatnu medicinsku pomoć kad zatreba. U ovoj porodici deca su jako povezana i bliska, pomažu i čuvaju jedni druge, nikad se ne žale.</p> <p>Tanja pohađa nastavu po IOP-u sa izmenjenim programom (IOP 2) od četvrtog razreda. U odeljenju su je deca lepo prihvatila i pomagala joj u radu. U peti razred je došla sa sledećim znanjem: čita štampana slova ćirilice, pisana slova slabije zna; piše, čita, upoređuje, sabira i oduzima u skupu brojeva do 1000, rešava jednostavne zadatke sa dve računске operacije. Za množenje koristi tablicu množenja. Iz prirode i društva ima najosnovnija znanja koja je usvojila na času i kroz sopstveno iskustvo.</p>	
Opis dobre prakse	
<p>Tanja je četrnaestogodišnja devojčica koja stoji u školskom hodniku, sa svojim sestrama, odvojeno od vršnjaka. Prekrštenih ruku, sa starom tašnom okačenom o</p>	

rame, čeka da se oglasi školsko zvono. Ovo je njena priča.

Ona je ćutljiva i povučena. Progovoriće samo da odgovori na postavljeno pitanje. Kad je pitam kako je, odgovor je uvek: „Dobro“. Izraz lica je uvek isti, ozbiljan i bez osmeha. Za ove dve godine, koliko sam njen starešina, uspela sam da pridobijem njeno poverenje. Kako? Od prvog dana imala je moje poštovanje i uvek sam bila iskrena prema njoj. Nikad je nisam sažaljevala i izdvajala od ostale dece. Nisam joj podilazila, znala sam da je pohvalim, ali i kritikujem. Kad dugo izostaje iz škole nisam je kritikovala, nisam je ništa pitala (znala sam da to nije njena krivica) već sam se vraćala na prethodno gradivo koje smo učile, a ona ga je zaboravila. Od prvog časa u petom razredu, dala sam joj do znanja da hoću da je NAUČIM matematiku, da hoću da joj pomognem da NAUČI ostale predmete, ali da i ona mora da se trudi. To sam i uradila. Dala sam sebi i njoj vreme da se upoznamo. Ona, da vidi da mi je stalo, a ja da vidim koliko ona želi da uči i koji način učenja joj najviše odgovara. Ona je želela da uči. Tako smo počele. Išle smo malim koracima. Trudila sam se da iz gradiva izvučem ono što će joj koristiti u životu. Jednačine smo rešavale kroz priče: „Imaš 2000 dinara. Želiš da kupiš plavu (to joj je omiljena boja) haljinu koja košta 1020 dinara. Da li će ti ostati para da kupiš cipele koje koštaju 560 dinara?“ Smejale smo se zbog haljine i komentarisale gde ima da se kupe cipele po toj ceni i rešile zadatak. Uglove je naučila tako što smo radile vežbe na strunjači: „Sedi pravo“ – prav ugao, “polako se istegni i probaj da prstima dodirneš prste na nogama” - oštar ugao, “sad polako kreni da se spuštaš u ležeći položaj” – tup ugao. Vežbale smo množenje dva trocifrena broja sa potpisivanjem, uz korišćenje tablice, ali nije išlo. Nabavila sam joj digitron. Radila je zadatke, ali sam osetila da je to ona shvatila kao svoj poraz. Zato sam istraživala kako su drugi to objašnjavali deci, savetovala se sa kolegama... Isprobavala sam razne načine. Onda sam na internetu našla Metodu rešetke, objasnila joj i uspele smo, naučila je da množi. Bila je ponosna na sebe i sa više žara rešavala zadatke. I da, više ne koristi digitron. Kad smo savladale tu prepreku želela sam da probamo da radimo Pitagorinu teoremu sa sve kvadratima i korenima. Savetovala sam se sa pedagogom i Tanjinom bivšom učiteljicom. Bojale smo se da se ne uplaši, da neće razumeti i da će se povući. Dogovorile smo se da probam. Vežbale smo sve računске operacije, zadatke sa dve računске operacije, ponovile vrste trouglova, vrste uglova (listiće od prošle godine kojima je učila te lekcije). Uspela je, uradila je prvi zadatak sa primenom Pitagorine teoreme. Videla sam koliko je ponosna na sebe. Provera je bila na pismenom zadatku koji je odlično uradila.

Ovi njeni uspesi su mi dali priliku da sa njom govorim o daljem školovanju. Sa nevericom je slušala moju priču o mogućnostima koje ima. Pominjala sam srednje škole koje može da upiše, zanimanja kojima može da se bavi. Stekla sam utisak da nikad nije razmišljala o tome, da je mislila da za nju drugog načina života, sem ovog sadašnjeg, nema. Vreme će pokazati da li će moći da se izbori sa svim teškoćama koje

je čekaju kad izađe iz osnovne škole. Znam samo da ću ja uvek biti tu da joj pomognem i podržim je. A to zna i ona.

Profesionalna dobit

Tanja me je naterala da istražujem i napredujem kako na ličnom tako i na profesionalnom planu. Bilo je mnogo problema na koje smo nailazile. Bilo je trenutaka kad sam mislila da je sve uzalud, da ne mogu da se izborim sa izazovom koji je preda mnom. Gledajući nju kako se bori sa svojih četrnaest godina nisam smela da odustanem. Išla sam na seminare, istraživala i čitala iskustva drugih kolega. Tanja je naterala nas, predmetne nastavnike, da između sebe mnogo više saradujemo. Ova saradnja je pomogla da počnemo da saradujemo i vezano za druge učenike. Iskustvo koje smo svi stekli u radu sa Tanjom pomaže nam u radu sa drugom decom kojoj je potrebna podrška.

Mi, nastavnici i učitelji, treba da smo svesni odgovornosti koju nosi naš posao. Da je škola nekad jedino mesto gde neka deca dobiju jedini obrok u toku dana, gde se ugrelu, umiju. Neka deca jedino od nas nastavnika i drugara iz razreda dobijaju pažnju i poštovanje. Van školskog dvorišta ih čeka život koji je težak, pretežak za njihova nejaka pleća. Zato se poklonimo tim malim junacima i nastavimo da radimo i borimo se još jače i žestće.